

Komisiji za žalbe

Odgovor Ratka Dmitrovića na žalu Vlade Mareša

Svaka pojava može se objasniti i tumačiti jedino i samo u okviru u kojem je registrovana. Izvlačenje iz datog okvira, u ovom slučaju celovitosti jedne kolumne, dodavanje slobodne interpretacije, tumačenje šta je neko mislio, otvara mogućnost primene metoda kardinala Rišeljea; „Dajte mi bilo koju rečenicu iz bilo koje knjige i poslaću autora na vešala“.

Podnosilac žalbe na moju kolumnu „Više od netrpeljivosti“ Vlado Mareš, ignoriše 90 odsto teksta, iz njega izvlači poslednju rečenicu, čita iz nje ono čega tamo nema i na osnovu toga donosi presudu. Sve ostalo u tekstu podnosioca ne interesuje a bez toga, ostalog, ne bi bilo ni te navodno sporne rečenice. Idemo redom.

Povod za moju kolumnu je istup pisca Filipa Davida na dodeli godišnje nagrade Narodne biblioteke Srbije. Tada se, poznato je, Filip David „ogradio“ od predsednika Srbije, Tomislava Nikolića, zbogkazao je David- politike koju je Nikolić vodio 90-ih godina.

Samo onima koji ovaj događaj posmatraju kroz vizuru političkog stava, preciznije negativnog odnosa prema Nikoliću kao političaru, čin Filipa Davida može da bude simpatičan, bezazlen, opravdan....Ali samo u tom slučaju.

Za mene je -a valjda imam pravo na mišljenje- čin Filipa Davida u Narodnoj biblioteci jedna od težih uvreda koju je neko poslednjih godina naneo Srbiji, njenim institucijama, ali i Srbima kao narodu. Zašto? Zato što je Nikolić predsednik države Srbije, zato što Srbi kao narod nemaju drugog predsednika, osim ovog koji je izabran na tajnim, legitimnim izborima. I koji je, naravno, predsednik svih građana Srbije. Pravo na drugačije mišljenje ne podrazumeva i pravo na ceremonijalno omalovažavanje predsednika Srbije.

Ono što je Filip David uradio prema predsedniku Srbije nije zabeleženo u savremenoj Evropi. Ne može se poštovati funkcija predsednika države a istovremeno vređati, omalovažavati čoveka koji je na toj funkciji. Funkcija predsednika države nije nameštaj, luster, tepih u kabinetu. Bez živog čoveka, s imenom i prezimenom, funkcija ništa ne znači a ne može se poštovati to ništa.

Šta znači ograditi se od politike koju je Nikolić vodio devedesetih. Od čega se to David ogradio? Šta je Nikolić bio devedesetih? Predsednik Srbije? Ne. Ključni čovek koji je donosio odluke od nacionalnog i državnog značaja? Ne. Gospodar života i smrti? Javna ličnost presudnog društvenog autoriteta? Ništa od toga. Šta onda smeta Filipu Davidu? To što se Nikolić, u Skupštini Srbije, sa snažnim izbornim legitimitetom-uz sve greške, razume se- zalagao za čvrstu, srpsku politiku, za fizičku zaštitu Srba u Hrvatskoj i Bosni, da im se ne ponovi sudbina iz Drugog svetskog rata. Da li je to sporno Filipu Davidu. Ako nije to, šta je drugo. Moraju li svi da vode politiku „Beogradskog kruga“ koga je 1990. godine osnovao Filip David. Moramo li svi da mislimo kao Filip David? Ako ne mislimo kao on da li smo automatski srpski nacionalisti, antisemite, fašisti, nacisti?

Ako je ono što je u Narodnoj biblioteci uradio Filip David samo kritika pojedinca zvanog Tomislav Nikolić, ako nije antisrbizam, zašto moje podsećanje na podatak koji je sam Filip David do sada nekoliko puta javno izneo- nije kritika pojedinca nego netrpeljivost prema Jevrejima, kao što kaže podnosilac žalbe, Mareš.

Gde ja u tekstu, u Večernjim novostima, spominjem Jevreje i Filipa Davida kao Jevrejina? Nigde. Ja analiziram stav pojedinca, ponavljam, pojedinca, Mareš tog pojedinca pretvara u kolektivitet.

Zna li Mareš, i razni mareši, šta sadržajno znači pojam antisemitizam, šta u procesu, konotacijama, kontekstima? Zna li uopšte nešto o Jevrejima, njihovoj istoriji u Evropi, Balkanu, Srbiji? Ne zna, nije ni čuo, siguran sam, koliko je Jevreja bilo u jurišnim odredima Srpske vojske u Balkanskim ratovima (imam njihova imena i fotografije). Da li je čuo za Stanislava Vinavera? On bi, Vinaver, po kriterijumima srpskih demokrata, drugosrbijanaca, nunsovaca, danas bio etiketiran kao srpski fašista. Većeg Srbina od Vinavera, čistokrvnog Jevrejina, nije bilo. Zna li Mareš ko je napisao jednu od najlepših pesama posvećenih Srbiji? Ko je tvorac sintagme „nebeska Srbija“? Onaj ko sve to zna- a moja malenkost, eto, zna- ne može da bude protiv Jevreja. Naprotiv. Filip David je tu potpuno nevažan.

Napisao bih isto ono što sam napisao da je neko druge nacionalnosti; Bugarin, Italijan, Hrvat, Albanac, Mađar, Slovenac...sa istim detaljem u biografiji, omalovažavao i vređao predsednika Srbije. Nemam s tim ni najmanji problem. Držim se građanskog principa da smo svi isti?

Ostavljajući na stranu novinarstvo i kolumnističku slobodu, na koju mogu ali neću da se pozovem, imam li ja kao građanin pravo da budem uvređen kad neko javno omalovažava predsednika moje države? Ako imam, a valjda imam, logična je dodatna dilema; imam li pravo da iznesem stav o tom omalovažavanju. Ili taj stav treba da usklađujem s podatkom koje je nacionalnosti onaj koji je omalovažio predsednika moje države.

Po kojoj se to semantici, logici, primedba Filipu Davidu pretvara u uvredu Jevrejima a javno nipodaštavanje Tomislava Nikolića nije uvreda Srbima? Vidi li Vlado Mareš ,i njegovi istomišljenici, da su upali u zamku koju su meni pokušali da nameste.

Ponoviću pitanje; kako to da je kritika Tomislava Nikolića (kroz ograđivanje) kritika samo Tomislava Nikolića a ne i naroda iz kojeg Nikolić potiče, dok je kritika Filipa Davida automatski kritika naroda iz kojeg David potiče?

Beograd 21.032016 Ratko Dmitrović

P.S.

Skrećem pažnju članovima Komisije za žalbe da obavezno pročitaju autorski tekst našeg čuvenog i najvećeg živog arhitekta, Mihajla Mitrovića, objavljen povodom slučaja u Narodnoj biblioteci, u Politici, od 12. marta ove godine. Prema kriterijumu koji u svojoj žalbi uspostavlja Vlado Mareš, očekujem da on, možda još neko iz Saveta za štampu, hitno podnesu krivičnu prijavu protiv arhitekta

Mitrovića i od nadležnih institucija zatraže njegovo hapšenje a sve zbog kritike koju je Mitrović uputio Filipu Davidu. Još jednom, obavezno pročitati.